

Številka: 9605-218/2023/22

Datum: 16. 5. 2023

Zadeva: Predlog Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti SKD

Statistična klasifikacija gospodarskih dejavnosti NACE je eden od osnovnih evropskih statističnih standardov za zbiranje in izkazovanje podatkov o tekočih gospodarskih gibanjih ter o stanjih in strukturnih spremembah v gospodarstvih.

Standardna klasifikacija dejavnosti (SKD) je obvezen nacionalni standard za evidentiranje, zbiranje, obdelovanje, analiziranje, posredovanje in izkazovanje podatkov, pomembnih za spremljanje stanj in gibanj na ekonomskem in socialnem področju ter na področju okolja in naravnih virov. SKD se uporablja za določanje dejavnosti in za razvrščanje poslovnih subjektov in njihovih delov (Poslovni register Slovenije), za potrebe različnih uradnih in drugih administrativnih podatkovnih zbirk ter za potrebe statistike in analitike v državi in na mednarodni ravni. Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti dopolnjuje NACE, in sicer tako, da določa raven klasifikacije (podrazred), ki nadalje razčlenjuje raven razreda klasifikacije NACE.

V Sloveniji od 1. 1. 2008 uporabljamo **Standardno klasifikacijo dejavnosti SKD 2008***, ki izhaja iz evropske klasifikacije ekonomskih dejavnosti NACE Rev. 2, sprejete z Uredbo (ES) št. 1893/2006 EP in Sveta.

Klasifikacija dejavnosti se mora prilagajati razvoju gospodarstva, merjenju novih pojavov, strukturnim spremembam v gospodarstvih in zagotavljanju mednarodno primerljivost podatkov. Vsled tega se je v letu 2019 začel postopek revizije klasifikacije NACE Rev. 2. Ministrstva in ostale inštitucije so bila takrat obveščena o začetku revizije klasifikacije dejavnosti NACE in s tem SKD ter pozvana k predložitvi morebitnih predlogov za spremembe.

Nova, revidirana evropska klasifikacija dejavnosti **NACE Rev. 2.1** je bila dne 20. 1. 2023 objavljena v Uradnem listu Evropske unije kot **Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/137** z dne 10. oktobra 2022 o spremembi Uredbe (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter je nadomestila sedanjo klasifikacijo NACE Rev. 2. Ta uredba se uporablja za pošiljanje podatkov Komisiji (Eurostatu) za referenčno obdobje od 1. januarja 2025 naprej. Zaradi spremembe NACE je potrebno spremeniti tudi nacionalno različico SKD.

Države članice EU lahko za nacionalne potrebe klasifikacijo NACE dodatno razčlenijo na podrazrede. Razčlenjevanje dejavnosti v nacionalne podrazrede je po evropskih standardih možno le znotraj nabora sorodnih dejavnosti, ki so razvrščene v določen razred. Osnovni pogoj za uvedbo podrazreda je dovolj veliko število enot, ki opravljajo homogeno, jasno razpoznavno in opredelljivo dejavnost, ki je le del posameznega razreda NACE.

Večja razčlenjenost klasifikacije za potrebe izkazovanja statističnih podatkov v manjših nacionalnih ekonomijah ni dobra, ker povzroča probleme z zaupnostjo in zakrivanjem podatkov, zaradi majhnega števila enot v posameznih razredih klasifikacije.

*UL RS št. 69 z dne 31. 7. 2007; UL 17/2008 z dne 19. 2. 2008

Nacionalno klasifikacijo je treba predložiti v potrditev Evropski komisiji, ki preveri njeno skladnost z NACE Rev. 2.1.

Stališče SURS je, da bi morali število podrazredov omejiti le na utemeljeno potrebo po statističnih podatkih. Podrazredi SKD pretežno niso namenjeni statistični rabi, saj je večina vzorčnih načrtov za raziskave opredeljena do ravni razreda ali višje. Kazalniki se redko objavljajo do podrazreda, redki uporabniki povprašujejo po podatkih na ravni podrazredov.

Glavne vsebinske spremembe NACE Rev. 2.1

Prenovljena klasifikacija NACE Rev. 2.1 je bolj razčlenjena. Na najnižji razčlenitveni ravni ima 651 razredov, kar je za 36 razredov več kot doslej. Razširitve so predvsem pri storitvah. Razredi se združujejo v 287 skupin, 15 več kot doslej, 87 oddelkov - 1 oddelek manj in na najvišji razčlenitveni ravni 22 področij -1 področje več.

Glavne vsebinske spremembe so naslednje:

- Sedanje področje J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti se razdeli na dve novi področji:
J - Založništvo, radiofuzija ter produkcija in distribucija vsebin in
K - Dejavnosti v zvezi s telekomunikacijami, računalniškim programiranjem, svetovanjem, računalniško infrastrukturo in drugimi informacijskimi storitvami.
- Vsa nadaljnja področja od vključno sedanjega K Finančne in zavarovalniške dejavnosti se prerazvrstijo naprej za eno črko.
- Oddelek **45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil** je po novem del trgovine na debelo - 46, del trgovine na drobno - 47, popravila in vzdrževanje se prerazvrstijo v področje T - Druge dejavnosti, oddelek 95 Popravila in vzdrževanje računalnikov, izdelkov za široko rabo, motornih vozil in motornih koles.
- V oddelku **47 Trgovina na drobno** ni več delitve glede na vrsto prodajaln, na prodajo na stojnicah in tržnicah in na drugo prodajo (npr. po pošti, prek interneta ipd.). Trgovina se razvršča glede na izbor izdelkov/proizvodov; zajema prodajo fizičnega blaga, ne pa tudi prodaje digitalnih izdelkov.
- Združitve določenih razredov ali dodatna členitev razredov ali skupin po področjih - ukinjenih je 11 nacionalnih podrazredov od sedanjih 56, zaradi nastanka novih razredov na evropski ravni.
- Uvedba posredniških storitev na ravni skupin (3-mestni nivo) in razredov (4-mestni nivo) po področjih D, F, G, H, I, K, O, Q, R, T.

Informacije o poteku in stanju revizije klasifikacij najdete na strani:

<https://www.stat.si/statweb/Methods/Classifications>

Naprošamo vas, da nam morebitne pripombe na predlog Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti in predlagano členitev na ravni podrazredov sporočite na naslov gp.surs@gov.si do **30. 6. 2023**.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Nataša Kuclar Stiković
Višja svetovalka II

Tomaž Smrekar
generalni direktor

Priloge:

- Priloga 1: Predlog Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti
- Priloga 2: Povzetek sprememb NACE